

פתרון הבחינה

בעברית

חורף תשפ"א, 2021, שאלון: 11281
מוגש ע"י בית הספר לבגרות של יואל גבע

הערות:

1. התשובות המוצגות כאן הן בגדר הצעה לפתרון השאלון.
2. תיתכנה תשובות נוספות, שאינן מוזכרות כאן, לחלק מהשאלות.

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות
 מועד הבחינה: חורף תשפ"א, 2021
 מספר השאלון: 11281
 נספחים: נספח 1 – טקסטים
 נספח 2 – דף עזר לנבחן

עברית: הבנה, הבעה ולשון

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון	—	הבנה והבעה	—	50 נקודות
חלק שני	—	לשון	—	50 נקודות
פרק א: שם המספר, אותיות השימוש ומילות היחס				
פרק ב: תחביר				
פרק ג: מערכת הצורות				
יש לבחור באחד הפרקים				
סך הכול — 100 נקודות				

ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר לנבחן (נספח 2).

ד. הוראה מיוחדת: יש לענות על השאלות בגוף שאלון זה לפי ההוראות.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

למידע על פסיכומטרי
 ביואל גבע ←

הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

קרא את הטקסטים 1-3 שבנספח 1 המצורף, וענה על כל השאלות 1-5 שלפניך.

הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. על פי טקסט 1, כתוב פסקה ובה השווה בין השגיאות בילדות ובין השגיאות בבגרות מן הבחינות האלה: היחס של החברה לשגיאות ויכולת הלמידה מן השגיאות.

את תשובתך עליך לכתוב באופן לכיד ומקושר (לא בטבלה ולא בנקודות). (6 נקודות)

לשגיאות שילדים עושים אנשים מתייחסים בשעשוע ובחיוך. לאחר ההנאה מהשגיאה המבוגר בסביבתו של הילד מלמד את הילד את הצורה הנכונה בדיבור, או מסביר לו את הטעות וכך הילד לומד מבלי שנפגע כיוון שהיחס לשגיאה היה חיובי. בבגרות, משתנה היחס לשגיאות ונעשה שלילי. השגיאה מביאה לפגיעה בציון או יחס מזלזל מצד הסביבה, וכך התלמיד לומד שעליו להימנע מהשגיאה. הוא מפחד לטעות ולכן במקרים רבים אף מפחד לנסות.

2. א. כתוב במשפט אחד מהי הטענה המרכזית העולה מטקסט 2. (4 נקודות)

קשה ללמוד מכישלונות למרות החשיבות והטמונה בלמידה הזו.

ב. בטקסט 2 בפסקות ד-ה הכותבת גלי וינרב מציגה שתי הסתייגויות מן הטענה המרכזית.

העתק מראשית פסקה ד מילה או מילים הרומזות לקורא כי הפסקות הבאות יעסקו בהסתייגויות.

(2 נקודות)

בכל זאת

3. בטקסט 3 מוצעת דרך שבאמצעותה יהיה אפשר לגרום לתלמידים שלא לחשוש מכישלונות בדרך אל ההצלחה.

מה יכולה להיות התגובה של גלי וינרב, כותבת טקסט 2, על הדרך המוצעת בטקסט 3?

הסבר את דבריך והבא להם הוכחה מטקסט 2. (6 נקודות)

גלי וינרב, כותבת טקסט 2, הייתה מעודדת שימוש בלמידה מכישלונות בדרך המוצעת בטקסט 3 – למידה מתוך כישלונותיהם של אנשים מפורסמים ומצליחים. גלי מציינת במאמרה שהקושי בלמידה מהכישלון קשור בפגיעה באגו שלנו, אך כשמדובר בכישלון של אדם אחר, אנחנו יכולים להזדהות עם החוויה ובכל זאת לא להיפגע ולכן הקשב שלנו לא מוסט מהלמידה. (פסקה ז "בניסויים שנערכו נראה כי אנשים כן הצליחו ללמוד מצפייה בכישלון של אדם אחר" וגם פסקה ח "פשיבך חושבת שהם (ערבי כישלונות) דרך מצוינת ללמוד, כי כשאנחנו שומעים על כישלונות של אנשים אחרים אנחנו לא עסוקים בהגנה על האגו שלנו, ולכן גם אין סיבה שנתיימש מהתחום כולו")

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

4. א. כותבת טקסט 3, אור ב. שמש, מפריכה טענה רווחת. כתוב מהי הטענה הרווחת שהכותבת מפריכה.
(4 נקודות)

הטענה הרווחת שהיא מפריכה היא שאנשים מצליחים הצליחו בעזרת הכישרון שלהם ולא בזכות נחישות, התמדה ומאמץ.

ב. לפניך התחלה של משפט, וארבע אפשרויות להשלמת המשפט.
הקף את השלמה הנכונה. (2 נקודות)

לפי טקסט 3, תלמידים שמאמינים בטענה הרווחת –

- (1) לא יחוו תחושת כישלון.
- (2) לא יצליחו ללמוד מכישלון.
- (3) יהיו נחושים בדעתם להצליח.
- (4) יוכלו להפיק תועלת מן הכישלון.

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

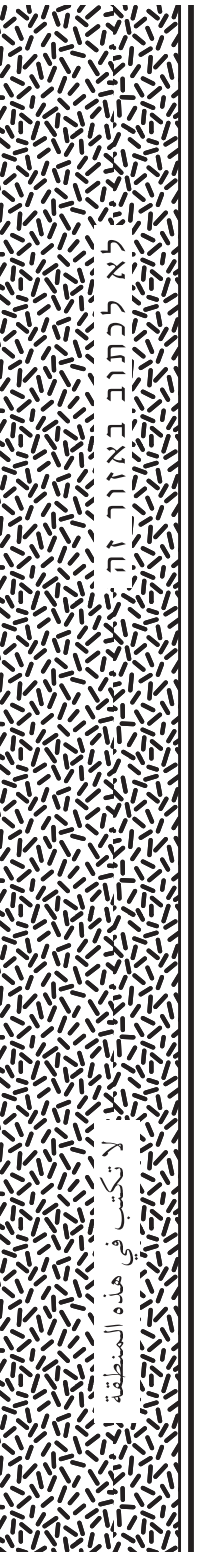

למידע על פסיכומטרי
ביואל גבע ←

**הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.**

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

חלק שני – לשון (50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. עליך לענות על שני פרקים: על פרק א – חובה, ועל אחד מן הפרקים ב-ג.

פרק א: שם המספר ואותיות השימוש – חובה (10 נקודות)

בפרק זה ענה על שאלה 6.

6. לפניך שני קטעים ובהם שמות מספר מודגשים – מקצתם תקינים ומקצתם שגויים.

כתוב מעל כל אחד משמות המספר השגויים את צורתו התקינה.

כישלונות מפורסמים

חמישים ואחד

אם תחפשו בגוגל "כישלונות מפורסמים", תקבלו יותר מ**חמשים ואחת** מיליון תוצאות. מבין הכישלונות

חמש

המפורסמים ומעוררי ההשראה תוכלו למצוא את **חמשת** העובדות המרתקות האלה: וולט דיסני, יוצר דמותו

של מיקי מאוס שזכה ב**עשרים ושנים** פרסים, פוטר מעבודתו בתפקיד עיתונאי בטענה שהוא אינו יצירתי

שישה עשר

מספיק ואין לו רעיונות מקוריים; אברהם לינקולן, הנשיא ה**שיש עשרה** של ארצות הברית, הובס בכמה

מערכות בחירות עד שזכה בבחירות לנשיאות, והושבע לנשיא בשנת **אלף שמונה מאות ששים ואחת**;

מספר הפעמים שבהן נדחה ספרו הראשון של דוקטור סוס גדול ביותר מפי **שנים** ממספר הפעמים שבהן

נדחה הספר הראשון בסדרת "הארי פוטר"; שחקן הכדורגל הארגנטינאי ליונל מסי הודח מנבחרת הכדורגל שבה

אחת עשרה

שיחק כשהיה בן **אחד עשרה** בשל קומתו הנמוכה. לימים נהפך מסי לאחד מגדולי הכדורגלנים בכל הזמנים;

גיימס דייסון, שהמציא את שואב האבק המפורסם, ערך **חמשת אלפים מאה עשרים וששה** ניסיונות

עד שהצליח לבנות אב-טיפוס לשואב האבק שלו.

הידעתם?

וארבע

רבי כישלונות נערכים כיום ב**מאתים חמשים וארבעה** ערים שונות ברחבי העולם.

בשלושה

בישראל נערך ערב כישלונות **בשלישי** במאי 2020, ולכל אחד מן המשתתפים הוקצו שבע דקות כדי לספר על

הכישלון האישי שלו.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

לפניך שני פרקים: פרק ב – תחביר, פרק ג – מערכת הצורות.
 בחר בפרק שלמדת: בפרק ב – תחביר **או** בפרק ג – מערכת הצורות.
 בפרק שבחרת ענה על השאלות לפי ההוראות.

ציין את שם הפרק שבחרת: _____

למידע על פסיכומטרי
 ביואל גבע ←

הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
 אל תתפשר עליה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 7-11 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

7. א. לפניך שני משפטים I-II.

I. עם השנים הפעוט גדל, והטעויות המקסימות שלו נכחדות בהדרגה. איחוי

II. בשלב מסוים אנו מפסיקים להתפעל מן הטעויות שלו או לצחוק מהן. פשוט

• ציין ליד כל משפט את הסוג התחבירי שלו.

• אם המשפט מורכב, תחם את הפסוקית או הפסוקיות שבו; אם המשפט הוא משפט איחוי, תחם את איבריו.

ב. לפניך משפט מורכב.

פסוקית ויתור

פסוקית מושא

פסוקית לוואי

אף על פי שאנו חיים בתרבות שמקדשת את המצוינות, אנו שוכחים שהדרך למצוינות רצופה למידה מטעויות.

(1) תחם את הפסוקיות במשפט, וציין מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה.

(2) על פי המשפט, כתוב שתי עובדות על מצוינות. נסח כל עובדה במשפט פשוט.

• התרבות מקדשת את המצוינות.

• הדרך למצוינות רצופה למידה מטעויות.

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

8. א. לפניך שלושה משפטים מורכבים ובהם המילית **כי** מוגדלת.

פסוקית נושא

I. מניסויים שנערכו עולה **כי** אנשים הצליחו ללמוד מצפייה בכישלון של אדם אחר.

פסוקית סיבה

II. פישבך חושבת שערבי כישלונות מאפשרים למידה מכישלונות **כי** במהלכם אנו לא עסוקים בהגנה

על האגו.

פסוקית מושא

III. מוריו של אלברט איינשטיין לא יכלו לנבא **כי** איינשטיין יהיה אחד הגאונים בהיסטוריה, שכן הוא

התקשה בלימודים.

(1) בכל אחד מן המשפטים **תחם** את הפסוקית הפותחת במילית **כי**, וציין מעל הפסוקית שתחמת את התפקיד התחבירי שלה במשפט.

(2) ציין את התפקיד התחבירי של כל אחת מן המילים המסומנות בקו במשפטים I ו-II.

במשפט I: בכישלון _____ לואי

במשפט II: למידה _____ מושא

על האגו _____ לואי

ב. לפניך משפט.

בישראל נערכים "ערבי כישלונות" – אירועים שבהם מנהלים בכירים בחברות מספרים בגילוי לב לכאורה על הכישלונות שלהם.

(1) העתק את ההסגר מן המשפט. _____ לכאורה

(2) הסבר את תפקידו של ההסגר במשפט זה. _____ תפקידו להוסיף הערה אישית של הכותבת ביחס לנאמר

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

9. א. לפניך חמישה משפטים.

- I. נבירה בכישלון יכולה דווקא לטרפד הישגים.
  - II. הסטארט-אפ הראשון של ביל גייטס היה כישלון חרוץ.
  - III. איך שני הדברים האלה עולים בקנה אחד?
  - IV. האמונה באנשים מוכשרים הולכת ומתחזקת.
  - V. באימון היומי שלה היא הולכת ורצה במסלול קבוע בפארק.
- (1) הקף את מספרי המשפטים שהנשוא בהם הוא נשוא מורחב.
- (2) ציין את מספריהם של המשפטים שלא הקפת, וציין את סוג הנשוא בכל משפט.

II – נשוא שמני; V – נשוא כולל

- (3) במה שונה משמעות המילה "הולכת" במשפט IV ממשמעות המילה "הולכת" במשפט V? המשמעות במשפט IV היא משמעות מופשטת לציון תהליך, המשמעות במשפט V היא המשמעות המעשית – פעולת ההליכה.

ב. לפניך שלושה ציטוטים בנוגע לכישלון.

- I. כישלון הוא מעקף. הוא אינו רחוב ללא מוצא. (זיג זיגלר)
- II. כל ההצלחות בחיים אינן אלא כישלונות שהוחמצו. (רומן גארי)
- III. להצלחה אבות רבים – הכישלון יתום. (עממי)

(1) כתוב את ציטוט I במבנה "אין... אלא...".

כישלון אינו רחוב ללא מוצא אלא מעקף.

(2) כתוב את ציטוט II במשפט במבנה רגיל (לא במבנה "אינו... אלא...").

כל ההצלחות בחיים הן כישלונות שהוחמצו.

(3) המר את ציטוט III במשפט איחוי, ובו במקום הקו המפריד תהיה מילת קישור המבטאת קשר לוגי

של השוואה.

להצלחה אבות רבים, ואילו הכישלון (הוא) יתום.

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

10. א. לפניך משפט.

בסמסטר האחרון של השנה ניגשתי שוב לבחינה שנכשלת בה בסמסטר הראשון, והצלחתי בה לאחר שלמדתי מהטעויות שלי בבחינה הראשונה.

פרק את המשפט לארבעה משפטים פשוטים, לפי הסדר הכרונולוגי:

I. נכשלתי בבחינה בסמסטר הראשון.

II. למדתי מהטעויות שלי (בבחינה הראשונה).

III. ניגשתי שוב לבחינה בסמסטר האחרון.

IV. הצלחתי בה / בבחינה / בבחינה בסמסטר האחרון.

ב. לפניך קטע שהושמטו ממנו מילות הקישור. הוסף בו את מילות הקישור המתאימות לפי הקשר הלוגי שבסוגריים.

אפשר להניח ש גם אם (ויתור) ממש תתאמצו, תתקשו לחשוב על אנשים שנהנים להיכשל, מכיוון ש (סיבה) בחברה ההישגית והתחרותית שלנו אנו מכוונים להצלחה וכן (הוספה) לסלידה מכישלון. משחר ילדותנו מחנכים אותנו לראות בחוסר הצלחה או (ברירה) באי-עמידה ביעדים תוצאה של פגם בהתנהלותנו או באישיות אף על פי ש... שלנו! על אף ש... (ויתור) אם (תנאי) תשאלו יועצים ארגוניים ופסיכולוגים, הם יאמרו לכם שכישלון הוא כוח מניע מן החזקים שבנמצא.

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

למידע על פסיכומטרי
 ביואל גבע ←

הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
 אל תתפשר עליה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

11. א. לפניך ארבעה משפטים.

- I. זו טעות חמורה. נושא
- II. טעות זו חמורה. לוואי
- III. חשבתי שטעיתי בשאלה הקודמת, אך התברר שטעיתי בזו. מושא
- IV. הטעות החוזרת הזו במבחני התלמידים חוזרת גם בכתיבתם ברשתות החברתיות. לוואי

(1) ליד כל משפט ציין את התפקיד התחבירי של המילה זו.

- (2) • ציין את התפקיד התחבירי של המילה "טעות" במשפט I. נושא
- ציין את התפקיד התחבירי של המילה "טעות" במשפט II. נושא

(3) לפניך משפט IV, ובו המילה "חוזרת" מסומנת בקו.

IV. הטעות החוזרת הזו במבחני התלמידים חוזרת גם בכתיבתם ברשתות החברתיות. שם תואר פועל

ציין מעל כל מילה המסומנת בקו את חלק הדיבור שלה (לא את התפקיד התחבירי).

ב. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם המילה "נעשתה" מסומנת בקו.

I. תחושת הכישלון נעשתה בלתי נסבלת ככל שהתרבו הכישלונות. אוגד

II. הטעות נעשתה בהיסח הדעת. נושא

(1) בכל אחד מן המשפטים, I-II, ציין מעל המילה "נעשתה" את התפקיד התחבירי שלה.

(2) כתוב בעבור כל אחד מן המשפטים מילה שיכולה להמיר את המילה "נעשתה" המסומנת בו תוך שמירה על משמעות המשפט.

משפט I: הפכה משפט II: קרתה / התבצעה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا לכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 12-16 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

12. א. לפניך קטע, ובו מילים מודגשות.

מצד אחד אנו יודעים שבכל עֲשִׂיה יכולות להיות טעויות ומהן אפשר ללמוד, ומצד אחר אנו דורשים מן התלמידים הצלחה, תְּשׁוּבוֹת נְכוֹנוֹת והִבָּעַת רעיונות מלאים. אז מה בדיוק אני רוצה? שנקבל תשובות שְׂגוּיֹת כתשובות נכונות רק כדי שלא להעליב את התלמיד או לְדַכֵּא את היצירתיות שלו? ממש לא!

בטבלה שלפניך ציין את השורש של כל מילה, וכתוב מילה נוספת על פי ההנחיות.

השורש	עֲשִׂיה	תְּשׁוּבוֹת	נְכוֹנוֹת	הִבָּעַת	שְׂגוּיֹת	לְדַכֵּא
השורש	עשׂי/ה	שׁוׁיב	כוּיַן	נבׁיע	שגׁי/ה	דכׁא
כתוב מילה לפי ההנחיה	שם עצם	פועל בבניין	פועל בבניין	פועל בבניין	שם פועל מאותו השורש ובאותו הבניין	פועל מאותו השורש ובאותו הבניין בזמן עתיד ובגוף מדבר
	אחר מאותו השורש	הפעיל מאותו השורש	פעיל מאותו השורש	קל מאותו השורש	השורש ובאותו הבניין	השורש ובאותו הבניין בזמן עתיד ובגוף מדבר
	מעשה	השיב	כָּוַן	נבע	לשגות	אדכא

ב. לפניך שלושה משפטים, ובכל אחד מהם פועל מודגש.

- כשילד נִעְנָה בחיזוקים ובחיוכים מהסביבה, הוא אינו חושש לומר מילים חדשות. הווה/בינוני
  - המורה נִעְנָה לבקשת התלמידים לדחות את המבחן. עבר
  - מה נִעְנָה לילד כשישאל אותנו אם הוא הצליח או נכשל? עתיד
- (1) ציין את השורש המשותף לשלושת הפעלים המודגשים. עניׁה
  - (2) ציין ליד כל משפט את הזמן של הפועל המודגש בו.
  - (3) שלושת הפעלים המודגשים מתחילים באות נו"ן המשמשת בהם מוספית (תחילית).
    - הקף את הפועל היוצא דופן מבחינת תפקיד האות נו"ן המוספית.
    - ציין את תפקיד האות נו"ן המוספית בפועל שהקפת. תחילית גוף ראשון, מדברים, בעתיד (בניין קל)
    - ציין את תפקיד האות נו"ן המוספית המשותף לשני הפעלים האחרים (שלא הקפת). תחילית של בניין נפעל בעבר ובהווה

למידע על פסיכומטרי
ביואל גבע ←

**הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.**

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

13. א. לפניך קטע, ובו מילים מודגשות.

החוקרים גילו שהלמידה על כישלונות של מדענים **מעוררי** השראה גורמת לתלמידים **לחוש** מוטיבציה ללמוד מדע, להאמין ביכולתם, והיא **ממריצה** אותם **להגיע להשגים** גבוהים יותר בטווח הארוך. בלמידה כזאת המדענים מעוררי ההשראה משמשים עבור התלמידים מודל **לחקוי** המדגים את הרעיון כי המאמץ **משתלם** וכי כישלון **וקשי** הם בלתי נמנעים בדרך להצלחה.

(1) בטבלה שלפניך מיינ את המילים המודגשות לפי הגזרות.

מילים בגזרת החסרים	מילים בגזרות הנחים	מילים בגזרת השלמים
חסרים להגיע הישגים	נחים מעוררי לחוש חיקוי קושי	שלמים ממריצה משתלם

(2) העתק את המילים שמיינת לגזרות הנחים, וציין את ה**שורש** של כל אחת מהן.

מעוררי – עו"ר; לחוש – חו"ש; חיקוי – חק"י/ה; קושי – קש"י/ה

ב. לפניך שני צירופים, ובכל צירוף יש מילה מודגשת.

פיתוח **יצירתיות**, כיווני חשיבה **יצירתיים**

לפניך משפטים המתארים את דרכי ההיווצרות של כל אחת מן המילים המודגשות.

בכל משפט השלם את המידע החסר, והקף את האפשרות הנכונה מבין שתי האפשרויות המוצעות בו.

• המילה **יצירתיות** נוצרה כך:

למילה **יצירתי** נוסף הצורן _____ **ות**, סוג הצורן הוא צורן נטייה / **צורן גזירה**, ומשמעותו היא **שם עצם מופשט**.

• המילה **יצירתיים** נוצרה כך:

למילה **יצירתי** נוסף הצורן _____ **ים**, סוג הצורן הוא צורן נטייה / **צורן גזירה**, ומשמעותו היא **נטיית הרבים**.

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

14. א. לפניך שלושה זוגות של משפטים, ובכל משפט יש פועל מודגש.

זוג 1: הניסוחים של השאלות **מְטַעֵים** את התלמידים. להטעות

המורה לתנ"ך **מְטַעֵים** כהלכה את המילים בפסוק. להטעים

זוג 2: התלמידה **טַעְתָּה** בפתרון התרגיל. לטעות

חברתי **עָטָתָה** מסכה. לעטות

זוג 3: הילדים **יְטַעוּ** עצים לרגל ט"ו בשבט.

על התלמידים לפתח רעיונות יצירתיים בלי לחשוש שאם **יְטַעוּ** יהיה עליהם לשלם מחיר.

(1) בכל זוג יש פועל מן השורש ט-ע-ל/ה ופועל משורש אחר. בכל זוג – ציין מעל הפועל מן השורש האחר את השורש שלו.

(2) בזוגות 1 ו-2 ציין ליד כל משפט את שם הפועל של הפועל המודגש בו.

(3) כתוב את הבניין המשותף לשני הפעלים בכל זוג.

זוג 1: הפעיל , זוג 2: קל , זוג 3: קל

(4) כתוב את שם הפעולה באותו הבניין של כל אחד מן הפעלים שלפניך.

עטייה **עָטָתָה**

לטעת (או לנטוע) **יְטַעוּ**

ב. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם שני פעלים מודגשים. בכל משפט הקף את הפועל המתאים למשמעות המשפט.

(1) במחקר החדש החוקרים **נוֹכְחִים** / **נוֹכְחִים** לדעת כי קשה לנו ללמוד מן הכישלון שלנו, אבל מכישלונות של אחרים אנחנו מצליחים ללמוד.

(2) תוצאות המחקר לא **הוֹתִירוּ** , **הִתִירוּ** ספק: כאשר אנחנו נכשלים קשה לנו מאוד להפיק לקחים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

15. א. לפניך קטע, ובו מודגשות המילים: למידה, גיחוך, הקנטה.

מטרת המאמר היא להזכיר לנו את החשיבות של הטעייה במהלך ה**לְמִידָה** ולחדד את השאלה: איך אפשר לעודד את תלמידינו להציע פתרונות בלי שיחששו מפסילתם, ואיך למנוע מהם את החשש שאם יטעו ישלמו על כך מחיר כגון **גִּיחוּךְ**, הערה, הורדת ציון במבחן, לגלוג, ה**קְנָטָה** מצד חברים.

העתק מִן הַקָּטֵעַ לטבלה שלפניך שתי מילים נוספות באותו משקל של כל אחת מן המילים המודגשות.

מילים במשקל המילה לְמִידָה	מילים במשקל המילה גִּיחוּךְ	מילים במשקל המילה הַקְנָטָה
I. <u>טעייה</u>	I. <u>לגלוג</u>	I. <u>הערה</u>
II. <u>פסילה (פסילתם)</u>	II. <u>ציון</u>	II. <u>הורדה (הורדת ציון)</u>

ב. לפניך ארבע קבוצות מילים שבכל אחת מהן יש מילה היוצאת דופן מבחינת ה**שורש**.

בכל קבוצה הקף את המילה היוצאת דופן מבחינת ה**שורש**, וציין את ה**שורש** שלה.

קבוצה 1: תְּחִלּוּאָה, מְחַלֵּת השפעת, חוֹלִים, מְחִילָה (סליחה)	מחיל
קבוצה 2: רְשׁוּת, הַרְשָׁאָה, מוֹרְשֵׁת, רְשִׁיוֹן	מורש
קבוצה 3: שָׁב, שִׁיבָה, מוֹשְׁבָה, תִּישְׁבוּ	שויב
קבוצה 4: הוֹרָאָה, הוֹרָאָה, יַחֲדָנִי, הוֹרָה	הר"י/ה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

16. א. לפניך הזמנה ל"ערב כישלונות".

נכשלים ומתגברים בספריית "בית אריאלה" – ערב כישלונות

זה יקרה ביום שלישי 24 באוקטובר בשעות 19:30-21:30 – אירוע מיוחד בהשתתפות יוצרים, סופרים ואומנים בבית אריאלה!
 ושוב אנחנו כאן, מדברים איתכם על כישלון. באירוע יופיעו שלושה דוברים, שכל אחד מהם יספר לכם על הכישלון האישי שלו, כישלון שממנו הוא למד והתפתח, ובמבט לאחור נהפך עבורו ליתרון.
 אחת הדוברות באירוע היא סמדר שיר. שיר כתבה יותר מ-400 ספרים. היא סופרת, עיתונאית, מחזאית ופזמונאית. דובר נוסף הוא ליאור פרנקל, יזם וסופר. ספרו האחרון נהפך במהרה לרב-מכר. הדובר השלישי הוא עיתונאי, תסריטאי, עורך, סופר ישראלי ומנחה סדנאות כתיבה – עומר ברק. עומר ברק כתב את אחד מרבי המכר של שנת 2017 "לחוץ חתונה".

(1) בקטע יש שימוש רב בשמות של בעלי מקצוע שנוצרו בדרכי תצורה שונות. העתק מן הקטע –

- שלושה שמות של בעלי מקצוע שנגזרו בצורות הבינוני: יוצרים, מנחה (סדנאות), עורך
- שם של בעל מקצוע שנוצר בדרך של בסיס וצורן סופי: עיתונאית **תשובות נוספות- ראה נספח**
- שם של בעל מקצוע שנוצר בדרך של שורש ומשקל (לא במשקלי הבינוני): יזם

(2) בקטע יש שימוש בשמות תואר שנוצרו בדרכי תצורה שונות. העתק מן הקטע –

- שם תואר בצורת הבינוני: מיוחד
- שם תואר שנוצר בדרך של בסיס וצורן סופי: אישי / שלישי

(3) העתק מן הקטע שם עצם במשקל קטלון (קטלון): כישלון ושם עצם במשקל קטלון: יתרון

(4) העתק מן הקטע שני שמות עצם המסתיימים בצורני נטייה שונים זה מזה, וציין את המשמעות של כל אחד מצורני הנטייה בשמות שהעתקת.

תשובות נוספות- ראה נספח

כישלונות – סיומת רבים; ספרו – כינוי שייכות חבור.

ב. לפניך רשימת מילים. הקף את ארבע המילים שנוצרו בדרך של שורש ומשקל.

מִדְעוֹ, שְׁמֵרוֹן, מְנַהֵלוֹ, בְּדָרוֹ, קִבְלוֹ, בְּכִיֵּן, שִׁאָן אולימפי

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

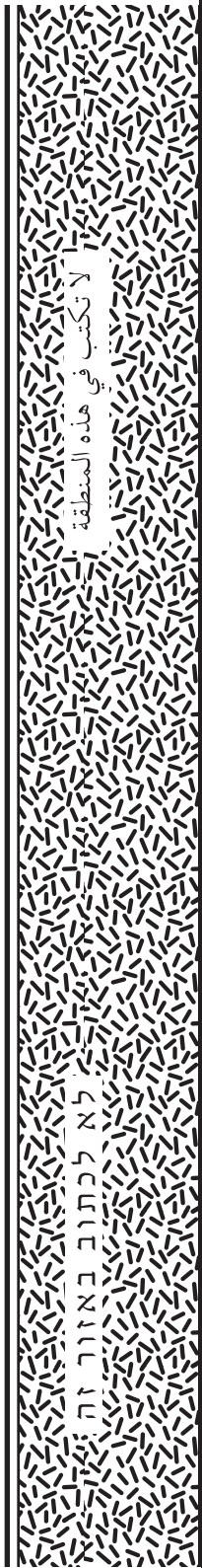
זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

טיוטה

Multiple horizontal lines for writing the answer.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

טיוטה

Lined writing area for the exam draft.

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

למידע על פסיכומטרי
ביואל גבע ←

**הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.**

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"א, מס' 11281 + נספחים

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

למידע על פסיכומטרי
ביואל גבע ←

הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"

נספחים: נספח 1 — טקסטים ונספח 2 — דף עזר לנבחן
לשאלון עברית: הבנה, הבעה ולשון
11281, חורף תשפ"א

למידע על פסיכומטרי
ביזאל גבע ←

הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.

נספח 1 – טקסטים

לפניך שלושה טקסטים.

קרא אותם, וענה על השאלות בשאלון המחברת המצורף.

טקסט 1

למידה מטעויות: על הזכות והחובה לשגות

מאת חגית קליימן צופן

פסקה א כשהיה כבן שלוש נהג בני הבכור לקרוא לדובי שלו "בודי". זה הצחיק אותנו, ועד היום אנחנו זוכרים את השגיאה הזאת. אם אשאל אתכם, הקוראים, על שגיאת דיבור או על כשל לשון שהיו לכם בצעירותכם, יש להניח שמייד תשלפו מזיכרונכם כמה כאלה. שגיאה כזו יכולה ללמד שהילד אינו חושש לומר מילים חדשות שאינן מוכרות לו, משום שהוא נענה בחיזוקים ובחיוכים מהסביבה, ואלה מעודדים אותו להמשיך ולנסות, גם אם ישגה שוב. כמו כן, אחרי החיוכים, אנו אומרים את המילה או המשפט באופן הנכון, ובכך מאפשרים לו ללמוד.

פסקה ב עם השנים הפעוט גדל, והטעויות המקסימות האלה נכחדות בהדרגה. הילד עדיין שוגה, אך בדברים אחרים מורכבים יותר, וגם בהם הוא לומד ומתקן. בשלב מסוים, ככל שהילד גדל, מפסיקים להתפעל מן הטעויות שלו או לצחוק מהן, ומתחילים למתוח ביקורת ואפילו "להעניש" את הילד על טעויות כאלה. בבית הספר ה"עונש" הוא פסילת פתרון שתלמיד מציע בכיתה, הורדת ציון במבחן, לגלוג והקנטה מצד חברים תחרותיים ועוד.

פסקה ג התייחסות כזו או אווירה תחרותית עלולות לדכא את הרצון להמשיך לנסות, להעמיס מטען רגשי שלילי על התלמיד ולמנוע את השתתפותו החופשית בדיון. ובמילים אחרות, התלמיד יעדיף לשמור את מחשבותיו לעצמו כדי שלא להיפגע.

פסקה ד אף על פי שאנו חיים בתרבות שמקדשת מצוינות, אנו שוכחים שהדרך למצוינות רצופה למידה מטעויות. והינה קיבלנו מסר כפול:

מצד אחד, כולנו יודעים שבחיים בכל למידה ועשייה יכולות להיות טעויות, ומהן אנו לומדים.

מצד אחר, אנו דורשים מן התלמידים הצלחה, תשובות נכונות, דיוק והבעת רעיונות מלאים.

אז מה בדיוק אני רוצה? שנקבל תשובות שגויות כתשובות נכונות רק כדי שלא להעליב את התלמיד או לדכא את היצירתיות שלו? ממש לא! אני מורה למתמטיקה ואני דורשת אמת מדעית.

פסקה ה מטרת המאמר הזה היא להזכיר לנו את החשיבות של הטעויה במהלך הלמידה ולחדד את השאלה: איך אנחנו יכולים לעודד את תלמידינו לנסות למצוא פתרון, להביע מחשבה או לפתח רעיון יצירתי עצמאי בלי שיחששו שאם יטעו יהיה לכך מחיר כגון גיחוך, הערה, הורדת ציון?

* מעובד על פי קליימן צופן, ח' (2016). למידה מטעויות: על הזכות והחובה לשגות. הגיע זמן חינוך. אוזר מהאתר edunow.org.il.

פסקה ו אם תלמיד ענה תשובה שגויה, חשוב לתרגל בכיתה תהליך רפלקטיבי⁽¹⁾. הבנה של הסיבות שהובילו אותנו לטעות עוזרת לנו ללמוד מן הטעויות שלנו ולא לחזור עליהן. רצוי שתהליך זה יתרחש באווירה נעימה, בסבלנות ובעידוד שלנו את התלמידים. רק כך נצליח לנמק ולהסביר את החשיבה שהובילה לטעות. אם לא נאפשר לתלמידים התנסות עצמית, טעייה ואפשרות לתקן, ייחסמו היכולת ללמידה עצמאית, היצירתיות והרצון להתמודד עם למידה וקושי. יש לכך חשיבות בלימוד שפה, מתמטיקה וכמו כן מדעי הרוח והחברה. גם בחיים בכלל יש לכך חשיבות (פרט למקרים הנוגעים לבטיחות ולשמירה על החוק).

פסקה ז כדאי גם שנהיה נחרצים פחות ביחס שלנו כלפי טעויות. אפשרויות וגישות לכך יש בשפע:

- עידוד חשיבה יצירתית – שמעתי פעם על תרגיל שנעשה בשיעור, ובו אחת המטלות הייתה לנתח שיר קצר. מטרת המטלה לא הייתה להגיע לתשובה נכונה או לא נכונה, אלא לאפשר כיווני חשיבה והנמקה יצירתיים.
- הנהגת שיח כיתתי שמשרה תחושת ביטחון, ובו הנימוק לדרך המחשבה חשוב יותר מהתשובה.

רעיונות כאלה ואחרים מעודדים חשיבה והתנסות עצמית, מפחיתים את החשש מטעייה ומאמנים את התלמידים ברפלקציה.

(1) תהליך רפלקטיבי (מן המילה רפלקציה) – תהליך של התבוננות בפעולות שעשינו וחשיבה עליהן כדי לשפר אותן.

למידע על פסיכומטרי
 ביואל גבע ←

**הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
 אל תתפשר עליה.**

באנו לבאס: למה רובנו מתקשים ללמוד מכישלונות?

מאת גלי וינרב

- פסקה א "ערבי כישלונות" הם אירועים שבהם מנהלים בכירים מספרים בגילוי לב לכאורה על הכישלונות שלהם בעבודה. התפיסה שעליה מבוססים ערבי כישלונות ושמהלים רבים אימצו היא שמכישלונות אפשר ללמוד. המנהלים סבורים שאם הם יחקרו לעומק את הפרטים שהובילו לכישלונות שלהם הם יגלו מה השתבש ויוכלו ללמוד מהם.
- פסקה ב פרופסור איילת פישבך, פסיכולוגית וחוקרת כלכלה התנהגותית, מטילה ספק בתפיסה הזאת שהולכת ומשתרשת. בשנים האחרונות היא חוקרת מה אנחנו לומדים מכישלונות, והממצאים מפתיעים: כשאנחנו נכשלים, קשה לנו מאוד להפיק לקחים, ודווקא הנבירה בכישלון עלולה לטרפד הישגים. במחקר שערכה היא ציינה שהחברה שאנחנו חיים בה מקדשת את התהליך של למידה מכישלון, אולם בפועל התוצאה הפוכה: כישלון מונע למידה.
- פסקה ג איך זה יכול להיות? הרי מן הכישלון אפשר לקבל מידע רב. מדוע איננו מצליחים להפיק אותו? התשובה, אומרת פישבך, היא שהכישלון תופס את כל תשומת הלב שלנו, ואז, במקום להתמקד בלמידה, אנחנו עסוקים בהגנה על האגו⁽¹⁾. כמו כן, כאשר אנחנו נכשלים, אנחנו עלולים לחשוב שהתחום שבו בחרנו אינו מתאים לנו ולנטוש אותו לחלוטין. במחקר נמצא שאנשים לומדים מכישלון פחות משהם לומדים מהצלחה. "כישלון הוא מעמסה גדולה על האגו", אומרת פישבך. "הוא גורם לאנשים לאבד את הקשב הנדרש ללמידה".
- פסקה ד יש נסיבות שבהן בכל זאת לומדים מכישלון. למשל, כאשר אין לנו אפשרות להימנע מביצוע משימה מסוימת, שנכשלו בה, אין לנו ברירה אלא לבחון את צעדינו וללמוד מהטעות. לדוגמה, אם אחווה כישלון שיגרום לי להרגיש שאני אימא גרועה, אנסה להפיק לקחים וללמוד מן הכישלון שחוויתי, כי אין אפשרות להפסיק להיות אימא. לעומת זאת, אם אֶכזבתי חברה, אני עלולה להחליט שאיני מתאימה להיות חברה שלה ולנתק את הקשר איתה, במקום לנסות לתקן את המצב.
- פסקה ה הכישלון צורב פחות ומלמד יותר גם כשאנחנו משוכנעים שאנחנו מתאימים למשימה והכישלון הוא רק תקלה בדרך. יש אנשים שזה באופי שלהם, והם אכן מגיעים להישגים, אך אלה אינם מייצגים את כלל האנושות.
- פסקה ו רוב האנשים זקוקים לעידוד מן הסביבה. לכן ביקורת ב"שיטת הסנדוויץ'" למשל, שבה "שותלים" משוב שלילי בין שתי מחמאות, יכולה לאפשר לאדם שהביקורת מופנית כלפיו לא רק שלא להיפגע, אלא גם להפנים אותה טוב יותר. זה תלוי, כמובן, באופן שבו המסרים החיוביים מנוסחים. הם ישפיעו לטובה אם הם ישכנעו את מקבל הביקורת שהוא עדיין בתחום המתאים לו ובדרך הנכונה, ואל לו להתייאש אלא רק להפיק לקחים וללמוד מטעותו.
- פסקה ז בניסויים שנערכו נראה כי אנשים כן הצליחו ללמוד מצפייה בכישלון של אדם אחר. האמפתיה שהרגישו המשתתפים בניסויים כלפי אדם שנכשל לא הפריעה לקשב ולתפקוד שלהם כפי שהשפיעה עליהם הפגיעה באגו שלהם כאשר הם עצמם נכשלו. זוהי הוכחה נוספת שהאגו הוא הגורם הפוגע בתהליך הלימוד, וגם רמז לאופן שבו אפשר ללמוד מכישלונות. אם נהיה מודעים לקושי שיש לנו ללמוד מכישלונות של עצמנו, אולי נפתח דרכים להפיק לקחים וללמוד מן הכישלונות שלנו בלי שהאגו שלנו ייפגע.
- פסקה ח ומה בנוגע ל"ערבי כישלונות"? פישבך חושבת שהם דרך מצוינת ללמוד, כי כשאנחנו שומעים על כישלונות של אחרים אנחנו לא עסוקים בהגנה על האגו שלנו, ולכן גם אין סכנה שנתייאש מהתחום כולו.

* מעובד על פי וינרב, ג' (2019). באנו לבאס: למה רובנו מתקשים ללמוד מכישלונות? גלובס. אוחזר מהאתר globes.co.il.

(1) אגו – דימוי עצמי של אדם, האופן שבו האדם רואה את עצמו ומעריך את עצמו.

טקסט 3**למה חשוב ללמד על כישלונותיהם של אנשים מעוררי השראה?**

מאת אור ב. שמש

- פסקה א תומס אדיסון ערך יותר מאלף ניסויים כושלים עד שהצליח להפעיל נורה; הסטארט-אפ⁽¹⁾ הראשון של ביל גייטס⁽²⁾ היה כישלון חרוץ; ג'יי קיי רולינג כתבה במשך שש שנים את הספר הראשון בסדרת הארי פוטר, ו-12 הוצאות לאור דחו את ספרה; כשהיה אלברט איינשטיין ילד היו שניבאו כי "דבר לא יצמח" ממנו, שכן הוא התקשה ללמוד לדבר ולכתוב. המשותף לכל האנשים הללו הוא שהם לא הפסיקו לנסות. הכישלונות והקשיים לא עצרו בעדם, והם לא נכנעו גם כשאנשים בסביבתם אמרו שהם לעולם לא יצליחו. למרות הקשיים הרבים שעימם התמודדו כל האנשים הללו, רוב הידע שלנו על אודותיהם הוא בנוגע להצלחותיהם ולהישגיהם הגדולים.
- פסקה ג לרוב איננו חושבים על המאמץ, על הקשיים ועל הכישלונות בדרך ההצלחה. אנו נוטים להאמין שגיבורינו מוכשרים במיוחד, ואם לא נתעמק בסיפור חייהם, נחשוב שדרכם לפסגה הייתה סלולה רק בזכות יכולותיהם המופלאות. אך למעשה ההצלחה של מרבית האנשים הללו הייתה בזכות הנחישות, ההתמדה והמאמץ שלהם, לא פחות מבזכות הכישרון.
- פסקה ד אף על פי שהמציאות מוכיחה כי למאמץ ולהתמדה יש לעיתים תרומה רבה יותר להצלחה משיש לכישרון, האמונה שהאנשים המצליחים הם רק אלה שיש להם כישרון והולכת ומתחזקת. אמונה זו מתחזקת מפני שלרוב איננו מודעים לקשיים ולכישלונות של גיבורינו. מתוך אמונה זו אנו סוגדים להצלחה ללא מאמץ, ומניחים שאם אנו צריכים להתאמץ כדי להצליח בתחום מסוים, כנראה אנחנו לא מספיק טובים בו.
- פסקה ה מחקרים מראים כי כששואלים תלמידים בנוגע להשקעה בלימודים ולעבודה קשה, רובם יענו כי הן חשובות להצלחה. עם זאת בנוגע לעצמם, מתברר שלעיתים קרובות הם נמנעים מללמוד מקצועות מסוימים, למשל מתמטיקה, מדעים ותכנות, גם אם מקצועות אלה מעניינים אותם ונראים להם חשובים לעתידם, משום שהם סוברים שאין להם כישרון בתחום. הם אומרים משפטים כמו "אין לי ראש מתמטי" או "אני יותר הומנית". תלמידים שמאמינים שצריך כישרון ייחודי כדי להצליח, יראו בכל כישלון וקושי הוכחה שהם אינם כישרונים במיוחד, ולכן הם לא ירצו להתאמץ וישקיעו פחות בלמידה.
- פסקה ו חוקרים ואנשי חינוך בכל העולם מנסים להתמודד עם הבעיה שרוב התלמידים מאמינים כי כישרון חשוב יותר ממאמץ. מחקר חדש מציע פתרון פשוט לבעיה, וכל מורה יכול ליישם אותו בקלות רבה. החוקרים החליטו לבדוק מה יקרה אם ילמדו את התלמידים לא רק על הצלחותיהם ועל תגליותיהם של האנשים הדגולים, אלא גם על הכישלונות שלהם, הקשיים שעימם התמודדו והדרכים שבהן הם פעלו כדי להתמודד עם הקשיים וללמוד מן הכישלונות הללו. החוקרים רצו לבדוק אם כשהתלמידים ילמדו שגם לאנשים מעוררי השראה יש חסרונות ומגבלות, ושהם התאמצו והתמודדו עם ביקורות, עלבונות וכישלונות צורבים – תשתנה דעתם בנוגע לדרך ההצלחה.
- פסקה ז החוקרים מצאו שהלמידה על כישלונות של מדענים מעוררי השראה גרמה לתלמידים לחוש מוטיבציה ללמוד מדע, להאמין ביכולתם ולהגיע להישגים בטווח הארוך. לעומת זאת, למידה שהתמקדה רק בהצלחותיהם של המדענים לא שיפרה את הישגי התלמידים ואת אמונתם ביכולתם, ולעיתים אף נפגעה המוטיבציה של התלמידים ללמידה.
- פסקה ח בלמידה על הקשיים והכישלונות של האנשים מעוררי השראה התלמידים מקבלים מודל לחיקוי המדגים את הרעיון כי המאמץ משתלם וכי כישלון וקושי הם בלתי נמנעים בדרך ההצלחה.

* מעובד על פי שמש, א"ב (2017). למה חשוב ללמד על כישלונותיהם של אנשים מעוררי השראה? הגיע זמן חינוך. אוהור מהאתר edunow.org.

(1) סטארט-אפ – חברה שהוקמה תוך זמן קצר כדי לפתח רעיון או מוצר ייחודיים, לרוב בתחום הטכנולוגיה העילית (הייטק). בעברית: חברת הזנק.

(2) ביל גייטס – יזם, איל הון, משקיע, סופר ונדבן אמריקני. בשנת 1975 ייסדו גייטס ופול אלן את מיקרוסופט, שנהפכה לחברת התוכנה הגדולה בעולם.

נספח 2 – דף עזר לנבחן

טבלת התנועות

התנועות הקטנות	התנועות הגדולות	התנועות החטופות
a פתח	קמץ	פתח חטף
e סגול	צירי חסר י צירי מלא	סגול חטף
i חיריק חסר	חיריק מלא	
o קמץ קטן	חולם חסר ו חולם מלא	חטף קמץ
u קובוץ	שורוק	

טבלת הגופים

גוף ראשון	גוף שני	גוף שלישי	
מדבר	נוכח	נסתר	יחיד
מדברת	נוכחת	נסתרת	יחידה
מדברים	נוכחים	נסתרים	רבים
מדברות	נוכחות	נסתרות	רבות

חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (שם פועל), תואר הפועל, מילת יחס, מילת קישור

תחביר

דרכי ההבעה במשפט: משפט חיווי, משפט ציווי, משפט שאלה
סוגי המשפטים: משפט פשוט, משפט מורכב, משפט איחוי (מאוחה/מחובר)
סוגי הנשואים: נשוא פועלי (לרבות נשוא מורכב), נשוא שמני, נשוא קיומי (דמוי פועל: יש, אין)
התפקידים התחביריים במשפט: נושא, נשוא, אוגד, מושא, תיאור, לואי, תמורה
סוגי התיאורים ופסוקיות התיאור: מקום, זמן, סיבה, תכלית, אופן, מצב, תנאי, ויתור
החלקים הבלתי תלויים במשפט: הסגר, פנייה, קריאה
משפטים בעלי מבנה מיוחד: נושא סתמי, חלק ייחוד, חלק כולל
קשרים לוגיים: ריבוי והוספה, צמצום, השוואה, ברירה, הדגמה, זמן, סיבה ותוצאה, תכלית, ניגוד, ויתור, תנאי

תורת הצורות

בנייני הפועל: קל-פעל (פעל), נפעל (נפעל), הפעיל (הפעיל), הפעל (הופעל), פעל (פיעל), פעל (פועל), התפעל (התפעל)
גזרות הפועל והשם:

גזרת השלמים, גזרת המרובעים

גזרות החסרים (העלולים): חסרי פ"נ (חפ"ן), חסרי פי"צ (חפי"ץ), חסרי פ"י (חפ"י)

גזרות הנחמים: נחי פ"א (נפ"א), נחי פ"ו (נפ"ו), נחי ל"י/ה (נל"י/ה), נחי ל"א (נל"א), נחי ע"ו/י (נע"ו/י)

גזרת הכפולים (ע"ע)

דרכי תצורת המילים:

גזירה מסורגת: שורש ומשקל

גזירה קווית: בסיס וצורן, הלחם בסיסים, ראשי תיבות (נוטריקון)

סוגי צורנים: צורן גזירה, צורן נטייה

נספח
שאלון 11281
תשובות אפשריות נוספות

שאלה 16:

(1) שם של בעל מקצוע שנוצר בדרך של בסיס וצורך סופי: מחזאית / פזמונאית / תסריטאי

(4) ספרים / אומנים – סיומת רבים

